

Onderwerp: AB-voorstel instemmen met voorkeursalternatief dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

DM-nummer: 1644095 v11 – Algemeen Bestuur 1 juli 2020

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

- Het voorkeursalternatief voor de dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen vast te stellen zoals vastgelegd in het [l-report](#), versie 19 mei 2020 (pdf-versie bijlage 1 – Nota voorkeursalternatief).

Toelichting

Aanleiding

In 2017 is HDSR gestart met de voorbereiding van het dijkversterkingsproject Sterke Lekdijk. De aanleiding voor deze versterking is dat de dijk niet voldoet aan de veiligheidsnormering zoals in 2017 vastgelegd in de Waterwet. Het project Wijk bij Duurstede - Amerongen is opgenomen in de programmering van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). De dijkversterking wordt, overeenkomstig de werkwijze van het HWBP, doorlopen in de drie fases: verkenningsfase, planuitwerkingsfase en realisatiefase. De verkenningsfase wordt afgesloten met het vaststellen van het voorkeursalternatief. Het project Wijk bij Duurstede - Amerongen is eind 2017 gestart met de verkenningsfase. Het voorkeursalternatief voor Wijk bij Duurstede – Amerongen is nu gereed binnen de met het dagelijks bestuur afgesproken planning en budget, en wordt ter vaststelling aan het algemeen bestuur aangeboden.

We zijn verheugd dat wij samen met belanghebbenden, in een complexe omgeving tot een passende oplossing zijn weten te komen voor de dijkversterking. Het voorliggend voorstel zorgt niet alleen voor een veilige en robuuste Lekdijk, maar houdt zorgvuldig rekening met alle belangen rondom de dijk én maakt een stevige 'plus' mogelijk voor het gebied. We proberen dan ook stevig bestuurlijk draagvlak bij onze medeoverheden én breed draagvlak bij veel bewoners en andere belanghebbenden rondom de dijk voor dit voorstel.

Eerdere besluitvorming

In de vergadering van 22 februari 2017 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de start van het dijkversterkingsproject Sterke Lekdijk. In het startdocument zijn ambities, kaders en financiering vastgelegd. In de besluitvormingsmatrix, die met het besluit is vastgesteld, is opgenomen dat het algemeen bestuur het voorkeursalternatief voor de dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen vaststelt.

Op 3 oktober 2017 heeft het dagelijks bestuur het plan van aanpak voor de verkenningsfase van het deeltraject Wijk bij Duurstede - Amerongen vastgesteld. De afronding van de verkenningsfase staat gepland in augustus 2020.

Op 3 juli 2018 heeft het dagelijks bestuur de strategische nota van uitgangspunten voor het dijkversterkingsproject Sterke Lekdijk vastgesteld. Tijdens een themasessie op 30 augustus 2018 is deze nota nader toegelicht aan het algemeen bestuur.

Op dinsdag 28 augustus 2018 heeft het dagelijks bestuur ingestemd met de notitie reikwijdte en detailniveau Sterke Lekdijk, als eerste stap voor de m.e.r.-procedure.

In het kader van het inwerkprogramma hebben de leden van het algemeen bestuur op 3 april 2019 een veldbezoek gebracht aan het dijkversterkingstraject Wijk bij Duurstede – Amerongen.

Op 17 december 2019 is voor de dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen de Nota Kansrijke Oplossingen vastgesteld door het College. Deze nota dient als uitgangspunt om te komen tot een voorkeursalternatief.

Op 19 februari 2020 is het algemeen bestuur tijdens een thema avond geïnformeerd over de trechtering van de kansrijke oplossingen van het deeltraject Wijk bij Duurstede – Amerongen naar het voorkeursalternatief. De eerste contouren van het voorkeursalternatief zijn gepresenteerd.

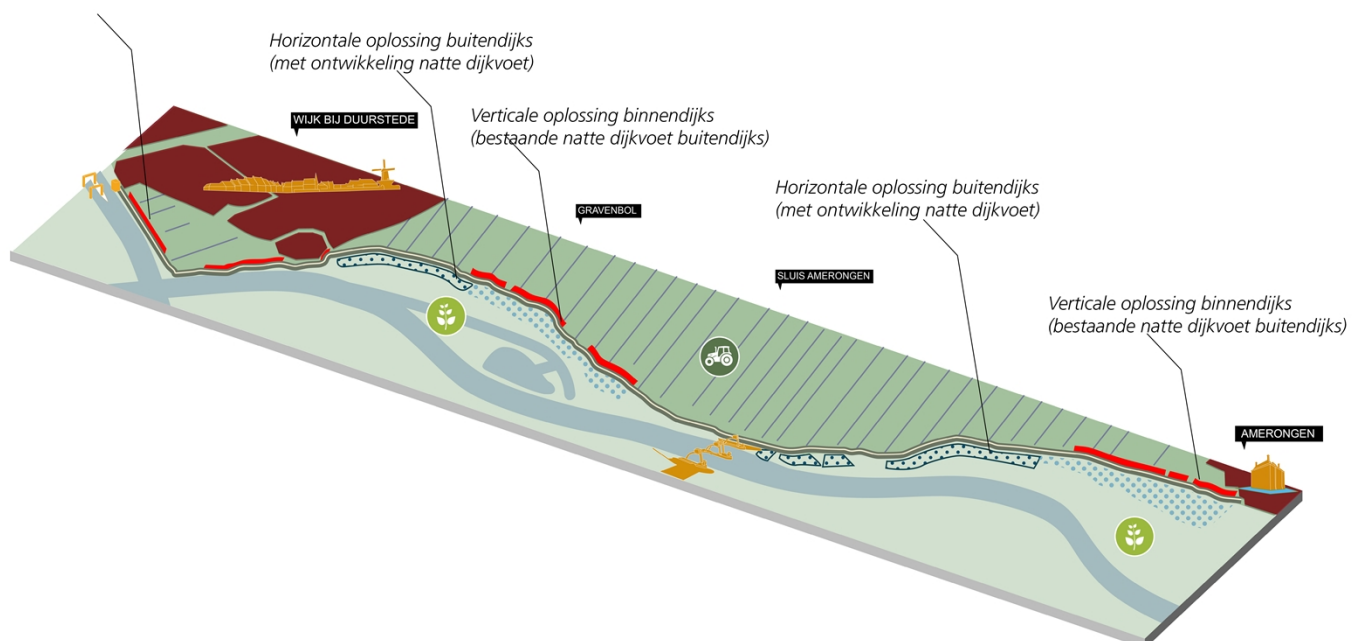
Tijdens de collegevergadering van 19 mei 2020 is het dagelijks bestuur op de hoogte gesteld van de planning van het besluitvormingsproces betreffende het voorkeursalternatief voor de dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen.

Het voorkeursalternatief

Het voorkeursalternatief heeft de naam **'krachtig en beleefbaar'** gekregen. Het karakteriseert het voorstel om een stevige en robuuste dijk te realiseren, met respect voor bestaande waarden, een verbeterde beleving, hogere verkeersveiligheid, grotere biodiversiteit en behoud van leefbaarheid in het gebied.

Dit bereiken we door de dijk te versterken door een combinatie van binnendijkse pipingschermen en buitendijkse klei-bermen. Daar waar waardevolle natuur in de uiterwaard aanwezig is, komen binnendijs innovatieve, ondergrondse (verticale) pipingschermen. Dit beperkt bovendien de overlast voor aanwonenden en behoudt zo veel mogelijk de agrarische bedrijvigheid en leefbaarheid. Op plaatsen waar buitendijs de natuurwaarden lager zijn, kiezen we juist voor buitendijkse, robuuste kleibermen in combinatie met natuurmaatregelen. Dit verhoogt de biodiversiteit en uitstraling van het gebied en ontziet binnendijkse agrarische bedrijven en bewoners. De gemeente verbetert tegelijk de verkeersveiligheid en beleving vanaf de dijk met een rustige, eenduidige weginrichting. Hiermee krijgt de fietser prioriteit op de weg. Buitendijs verbetert de gemeente Wijk bij Duurstede het bestaande, vrij liggende fietspad. Ten slotte wordt de Beermuur bij Wijk bij Duurstede met ca. 30 centimeter opgehoogd. Zo ligt de Nederrijn- en Lekdijk tussen Amerongen en Wijk bij Duurstede er na de dijkversterking weer rustig, kloek, vanzelfsprekend, toegankelijk en toekomstvast bij.

Verticale oplossing binnendijs

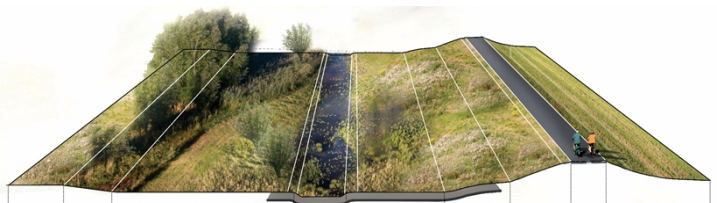
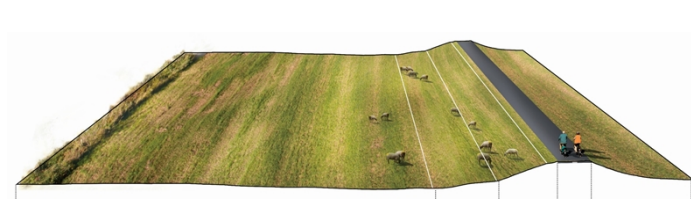
Afbeelding 1 – Overzicht te nemen maatregelen langs de dijk

Afbeelding 2 – situatie voor maatregel

Afbeelding 3- situatie na maatregel (verticale binnendijkse oplossing)

Ambities van het bestuur

1. **Waterveiligheid voorop:** zo veel mogelijk veiligheidswinst behalen
2. **Tempo:** voortvarend maar niet overhaast
3. Zo veel mogelijk **maatschappelijke meerwaarde** creëren
4. Vanaf de start van projecten **samenwerken** met bewoners en andere belanghebbenden, vanuit de overtuiging dat dit leidt tot betere en breed gedragen oplossingen
5. We creëren in hoge mate ruimte voor **innovatie** en ontwikkeling
6. Het waterschap heeft hoge **duurzaamheidsambities** op de thema's *Energie en grondstoffen*, *Ecologie*, *Investerings*, *Ruimtelijke kwaliteit* en *Ruimtegebruik*

Afbeelding 4 – situatie voor maatregel

Afbeelding 5- situatie na maatregel (horizontale buitendijkse oplossing)

1. Waterveiligheid voorop: zoveel mogelijk veiligheidswinst behalen

Het voorkeursalternatief is een veilige dijk, die voldoet aan de Waterwet. De analyse en het ontwerp zijn gedaan op basis van het meest recente ontwerpinstrumentarium. Hierbij zijn alle belangrijke faalmechanismen bekeken, zoals hoogte, piping, macrostabiliteit binnen- en buitendijks, als ook de kwaliteit van de grasbekleding bij overslag. Het voorkeursalternatief is dan ook gebaseerd op een gedegen technisch fundament, waardoor we niet te veel, maar ook niet te weinig maatregelen nemen. Het zwaartepunt van de opgave bij het project Wijk bij Duurstede – Amerongen ligt bij de piping opgave en in beperkte mate bij een stabiliteits- en hoogte opgave.

Concreet bestaan deze veiligheidsmaatregelen uit een combinatie van innovatieve binnendijkse pipingschermen met buitendijkse kleibermen. Op enkele plekken passen we taludverflauwing, beperkte kruinverhoging en het verhogen van stabiliteitsbermen toe. Op het buitentalud vergroten we de stevigheid en kruidenrijkheid door een dichtere grasmat te realiseren.

2. Tempo: voortvarend maar niet overhaast

De verkenningsfase is voortvarend doorlopen om het voorkeursalternatief ruim binnen de afgesproken planning op te kunnen leveren en voor te kunnen leggen aan het bestuur. Vanwege de keuze voor een intensieve vorm van participatie in het project (zie ook punt 4), hebben we het tempo hierop aangepast. Dit bood ons tevens de mogelijkheid om de meest recente ontwikkelingen van het ontwerpinstrumentarium toe te passen in het project, waardoor een gedegen technische basis is gelegd onder de geplande maatregelen.

3. Zo veel mogelijk maatschappelijke meerwaarde

Het voorkeursalternatief bevat een goede balans tussen behouden wat goed is, en wat er beter kan. Met dit voorkeursalternatief handhaven we zo veel mogelijk het fraaie karakter van de dijk, de

aanwezige hoge natuurwaarden, het mooie landschap en uitzicht en de agrarische bedrijvigheid binnendijks. Rondom natuur, verkeersveiligheid en beleving levert dit voorkeursalternatief veel meerwaarde op:

- Voor de natuur verbeteren we de biodiversiteit op belangrijke punten. Er is een slimme combinatie gemaakt met bestaande natuurinrichtingsplannen van de provincie. Wij kunnen daarbij de lat echter hoger leggen door buitendijks, bovenop de kleibermen (bijvoorbeeld) moerasachtige dijkputjes aan te leggen. De mate waarin we de biodiversiteit kunnen verhogen is dus nog afhankelijk van ontwerpkeuzes in de planuitwerkingsfase. Hiervoor zal een extra financiële bijdrage nodig zijn vanuit de provincie en het waterschap. Uitgaande van deze bijdragen, achten we dit het maximale wat mogelijk is voor dit gebied.
- De verkeersveiligheid en beleefbaarheid van de dijk verbetert sterk door een herinrichting van het wegdek en de verbetering van bestaande fietspaden. Dit op initiatief van de gemeenten, die waar nodig bijpassende financiering verzorgen. Een vrij liggend fietspad bovenop de kruin en nieuwe fiets-/wandelroutes door de uiterwaard zijn helaas niet haalbaar gebleken.

We kunnen de lat echter *nóg* hoger leggen. Voor de volgende fase kunnen nog diverse andere kansen worden toegevoegd. Enkele voorbeelden:

- We onderzoeken met gemeenten en provincie of een fietspad onderaan de dijk mogelijk is tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen. Ook bekijken we waar rustpunten of andere recreatieve elementen toegevoegd kunnen worden.
- We bekijken waar we de rijke historie en het verhaal van de dijk zichtbaar en beleefbaar kunnen maken. Kansen hiervoor liggen bij de afdamming van de Kromme Rijn uit het jaar 1122, het huidige inundatiewerk van de NHW (huidige inlaat Kromme Rijn), een eeuwenoud inlaatpunt voor het kasteel dat bij de vorige dijkversterking verdween, of het terugbrengen van oude dijkpaaltjes. Om dit te kunnen realiseren is wel een extra financiële bijdrage nodig van het waterschap.

Met dit voorkeursalternatief is nog een grote rijkdom aan kansen mogelijk die nadere uitwerking verdienen in de volgende fase. Of dit lukt zal -naast de bijdragen van gemeenten en provincie (en anderen)- mede afhankelijk zijn van de bijdrage van het waterschap.

4. Vanaf het begin samen met ..

Vanaf de start is intensief samengewerkt met de omgeving door een ontwerpgroep in het leven te roepen. Deze groep van ruim dertig vrijwilligers bestaat uit verschillende belanghebbenden vanuit natuur & landschap, verkeer/infra, recreatie, agrarisch, cultuurhistorie en (dijk-)bewoners. In een vorm van co-creatie, die veel lokale kennis inbracht, is het voor u liggende voorkeursalternatief tot stand gekomen.

Daarnaast zijn bestuurders, ambtenaren, belangenorganisaties, het Hoogwaterbeschermingsprogramma, ondernemers en bewoners actief betrokken via het belevingswaardenonderzoek, bewonersavonden, overleggen en/of keukentafelgesprekken.

In de consultatieronde zijn belanghebbenden in de gelegenheid gesteld op het voorkeursalternatief te reageren. Deze consultatieronde liep in de periode van 21 februari tot en met 13 maart 2020. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in de Nota van Antwoord (zie bijlage 4). We proeven uit de reacties die zijn vastgelegd in de Nota van Antwoord, maar ook uit de bewonersavonden, dat er veel steun is voor het voorkeursalternatief. Er is ruimte voor verbetering, maar de hoofdlijn en de redenering achter het voorkeursalternatief staan niet ter discussie.

Er zijn al veel eisen, wensen en koppelkansen verzameld, die deels al een plek hebben gekregen in het voorkeursalternatief en deels mogelijk verder worden uitgewerkt in de planuitwerkingsfase en realisatiefase. Diverse koppelkansen zijn afgefallen omdat ze buiten de scope van het project vielen, strijdig waren met de veiligheidsopgave of (financieel) niet haalbaar bleken. Een voorbeeld van een financieel niet haalbare koppelkans was de wens van beide gemeenten om een fietspad op de kruin van de dijk te realiseren. De omgeving blijft actief betrokken tot en met de realisatie fase.

5. We creëren ruimte voor innovatie

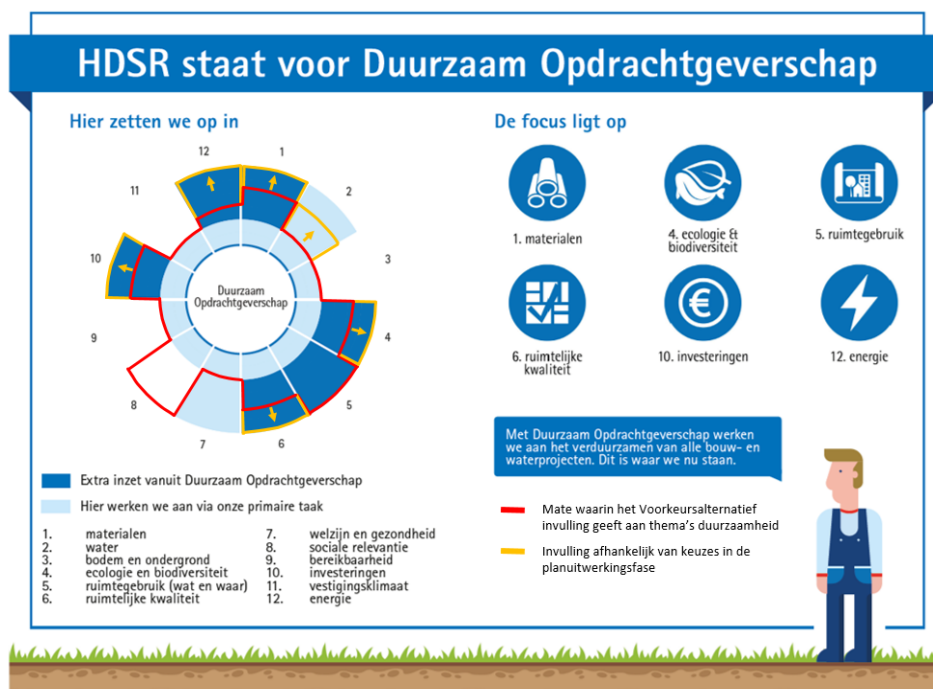
Innovatie is geen doel op zich, maar oplossingen kunnen wel goedkoper zijn, minder ruimte innemen, minder overlast bezorgen en/of hinder beperken. Innovatieve maatregelen werken we in samenwerking met de aannemer/innovatiepartner verder uit in de planuitwerkingsfase. Daarvoor kunnen nieuwe technieken en inzichten worden ingezet.

Dit voorkeursalternatief biedt ruimte voor innovatieve oplossingen, omdat een oplossing niet is voorgeschreven zoals bijvoorbeeld bij een grondgebonden oplossing. Voorbeelden van dergelijke innovatieve dijkversterkingsmaatregelen die bij de nadere uitwerking mogelijk zijn: Verticaal zanddicht Geotextiel, de Grof Zand Barrière en ingegraven bentonietmatten.

6. Het waterschap heeft hoge duurzaamheidsambities

De focus van de duurzaamheidsambitie van ons waterschap ligt op energie & materialen, ecologie en biodiversiteit, ruimtegebruik, ruimtelijke kwaliteit en investeringen.

- Ten aanzien van ecologie en biodiversiteit biedt dit voorkeursalternatief veel potentie. Denk hierbij aan de mogelijke aanleg van nieuwe tichelputten die een bijdrage kunnen leveren aan het vergroten van de biodiversiteit. De mate van natuurontwikkeling is een onderwerp dat in de planuitwerking nader uitgewerkt moet worden en is mede afhankelijk van de ambities van onze partners en het waterschap zelf.
- Het ruimtegebruik wordt door de innovatieve pipingschermen zo veel mogelijk beperkt, of maatregelen kunnen worden gecombineerd met andere functies, zoals natuurinrichting.
- Verbetering van de ruimtelijke kwaliteit gebeurt door verbetering van de beleving (fietspad, herinrichting wegdek) en het behoud van toekomstwaarde en leefbaarheid (behoud van de huidige uitstraling en de functionaliteit van het gebied). Hiermee wordt ook invulling gegeven aan onze ambitie (3) “zo veel mogelijke maatschappelijke meerwaarde”.
- Qua energie & materiaalgebruik scoort in basis de verticale oplossing het best (minste materialen), met de buitendijkse oplossing als een goede tweede. De in de grond uitgevoerde binnendijkse oplossing (niet toegepast in dit voorkeursalternatief) heeft het hoogste energie- en materiaalgebruik. De bijdrage van de Sterke Lekdijk richt zich verder op het mogelijk maken van een emissie loze aanleg.
- Wat betreft investeringen ontlopen de kansrijke alternatieven elkaar niet. Daarmee heeft dit aspect geen onderscheidende invloed op de keuze van het voorkeursalternatief.
- Het plan is in een vorm van co-creatie met de omgeving (ontwerpgroep) ontwikkeld. Vanwege dit feit scoort dit plan ook hoog op het vlak van sociale relevantie. Op deze wijze hebben wij invulling gegeven aan onze ambitie (4) “vanaf het begin samen met...”.

Afgevalen alternatief

Het gekozen voorkeursalternatief is zoals gezegd een combinatie van twee kansrijke alternatieven uit de [nota kansrijke alternatieven](#), namelijk krachtig behoud (verticale binnendijkse oplossing A) en beleefbare dijk (horizontale buitendijkse oplossing C). Het kansrijke alternatief rijk cultuurland (oplossing B) uit de Nota Kansrijke Oplossingen is daarmee afgevalen, hoofdzakelijk op basis van de volgende argumenten:

- Aantasting van ruimtelijke kwaliteit door versnippering van het landschapsbeeld;
- Grote impact op eigendommen van bewoners van de dijk;
- Minder draagvlak bij belanghebbenden;
- Niet doelmatig, hoogste investeringskosten;
- De binnendijkse maatregelen beperken de ruimte voor creëren van meerwaarde.

Adviezen team Omgevingskwaliteit

Bij de belangrijkste mijlpalen (Nota van Uitgangspunten, Nota Kansrijke Oplossingen en Nota voorkeursalternatief) hebben wij ons laten adviseren door het omgevingskwaliteitsteam. Het kwaliteitsteam legde in haar adviezen richting het voorkeursalternatief de nadruk op:

- De koppelkansen: maak onderlinge verantwoordelijkheden en ambities duidelijk;
- Alternatievenontwikkeling: ontwikkel een verhaallijn en werk met integrale bouwstenen;
- Belang van ecologie: creëer een plus op natuur;
- Creëer eenheid in de verkeersafwikkeling;
- Gebruik cultuurhistorie als bindende factor en bepaal de ambitie.

Het advies en de reactie op de Nota van Uitgangspunten en Nota Kansrijke Oplossingen zijn ter informatie bijgevoegd als bijlage 2.

Wij hebben de adviezen van het omgevingskwaliteitsteam serieus opgepakt. Zo is een verhaallijn ontwikkeld en hebben wij samen met de ontwerpgroep het voorkeursalternatief samengesteld op basis van integrale bouwstenen. Dit alles heeft geresulteerd in een voorkeursalternatief met meerwaarde voor natuur en eenheid in verkeersafwikkeling op de dijk.

In april 2020 heeft het omgevingskwaliteitsteam een advies uitgebracht over de Nota voorkeursalternatief. Het omgevingskwaliteitsteam was enthousiast over de kwaliteit van de stukken en de communicatie naar de bewoners. Daarnaast was zij tevreden over de verbanden die in het voorkeursalternatief zijn vastgelegd tussen de maatregelen gericht op langjarige waterveiligheid en het integreren van belangen en waarden op het gebied van ecologie, erfgoed en openluchtrecreatie. Het

team geeft enkele belangrijke adviezen mee voor in de planuitwerkingsfase. Dit advies vindt u in bijlage 3.

Adviezen commissie m.e.r.

Ook hebben wij de commissie m.e.r. (Milieueffectrapportage) om reflectie gevraagd op het voorkeursalternatief, zie bijlage 5. Dit is een informeel, tussentijds advies richting de definitieve MER. Uiteindelijk wordt bij het definitief ontwerp een projectplan opgesteld dat wordt getoetst door de commissie m.e.r.. De commissie is te spreken over de leesbaarheid van het voorkeursalternatief. Het is voorzien van veel kaart- en illustratiemateriaal, die op interactieve wijze gebruikt kunnen worden. Hierdoor kan een gedetailleerd beeld van de huidige en toekomstige situatie worden gekregen. De online versie van het voorkeursalternatief heeft in de ogen van de Commissie echter als nadeel dat relevante informatie over diverse tabbladen in het document verspreid staat. Alhoewel makkelijk benaderbaar, maakt dit het voor de commissie moeilijker om hier over te oordelen. Inmiddels is ook een meer 'traditionele' vormgeving van het voorkeursalternatief opgesteld in 'pdf-format' (bijlage 1a).

De belangrijkste adviezen van de commissie zijn:

1. De samenvatting van het MER deel 1 is incompleet. Deze geeft geen volledig beeld van de aanleiding voor de dijkversterking (als onderdeel van het grotere programma 'Sterke Lekdijk'), de doelstellingen en ambities, de ontwikkeling van de kansrijke alternatieven en de argumentatie voor de samenstelling van het voorkeursalternatief. Het risico hiervan is dat bestuurders en belanghebbenden geen volledig beeld krijgen van de hoofdzaken van het MER deel 1. Aan dit advies hebben wij inmiddels invulling gegeven door een stevige uitbreiding van de samenvatting van het MER deel 1.
2. Het is niet duidelijk of bij de ontwikkeling van de alternatieven en de keuze van het voorkeursalternatief is uitgegaan van de meest recente inzichten over de waterveiligheidsopgave voor de dijk. Het risico hiervan is dat in de planuitwerkingsfase blijkt dat oplossingen met minder milieueffecten onterecht buiten beschouwing zijn gebleven. Aan dit advies is invulling gegeven door het proces van aanscherping van de veiligheidsopgave nader uit te schrijven.
3. Het is onvoldoende duidelijk welke rol de 'andere ambities' (zoals voor ruimtelijke kwaliteit en archeologie) hebben gespeeld bij de samenstelling van de alternatieven en het voorkeursalternatief. Daardoor is nog onvoldoende duidelijk welke (combinatie van) oplossingen het beste tegemoet komen aan deze ambities. Wij hebben in de samenvatting van het voorkeursalternatief nadrukkelijker beschreven welke ambities een rol hebben gespeeld bij de afweging van de alternatieven richting het voorkeursalternatief.

Alle overige adviezen nemen wij ter harte en zullen in de planuitwerkingsfase worden opgepakt .

Vervolg

De voorbereidingen voor de volgende fase, de planuitwerkingsfase, worden na de zomer van 2020 gestart, samen met de innovatiepartner, die bekend wordt na de gunning van de aanbesteding van de Sterke Lekdijk. De planuitwerkingsfase is de fase waarin het ontwerp van het voorkeursalternatief meer in detail wordt uitgewerkt, ondersteund door diverse technische en conditionerende onderzoeken. Bij de start van de planuitwerkingsfase wordt een plan van aanpak opgesteld, waarin het proces en de producten worden uitgewerkt die nodig zijn om te komen tot een, door het algemeen bestuur vast te stellen, projectplan Waterwet, en vervolgens goedkeuring van de Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht te verkrijgen.

Het plan van aanpak wordt na vaststelling door het dagelijks bestuur aangeboden aan het HWBP ter toetsing aan de 'financieringsregeling HWBP'. Bij een positieve toets wordt een beschikking afgegeven en kan de HWBP-bijdrage voor de planuitwerkingsfase worden ontvangen. Om tijdig aanspraak te kunnen maken op de subsidie voor de planuitwerkingsfase wordt eind 2020 de subsidieaanvraag bij het HWBP ingediend.

Kaders

- Besluit algemeen bestuur van 22 februari 2017 (DM 1153673 – v19)
- Regeling subsidies hoogwaterbescherming 2014, geldend per 1 januari 2017
- Vaststelling plan van aanpak verkenningfase Wijk bij Duurstede - Amerongen – D&H 3 oktober 2017 (DM 1300336– v1)

Welk waterschapsdoel is aan de orde (uit overzicht 'Indicatoren Waterkoers' in de begroting)
 Het voorkeursalternatief dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen draagt bij aan het waterschapsdoel 'voorkomen van overstromingen' en aan de effectindicator 'voldoen aan de rijksnormen voor primaire waterkeringen'.

Financiële aspecten

Op basis van de huidige inzichten is voor het voorkeursalternatief een SSK-kostenraming opgesteld van de investeringskosten (dit is exclusief de kosten voor de planuitwerkingsfase). De investeringskosten (inclusief vastgoedkosten) zijn geraamd en probabilistisch doorgerekend. Dit betekent dat de investeringskosten met een kans van 70% tussen de € 25,9 - € 53,0 miljoen zullen liggen. De gemiddelde waarde van de raming voor de realisatiefase bedraagt op dit moment ca. € 39,4 miljoen. Hiervan komt 90% in aanmerking voor subsidie van het HWBP. Wijk De verwachte investeringskosten vallen binnen de bandbreedte van het kengetal voor de realisatiefase van € 6 miljoen per kilometer. De verwachte kosten voor de planuitwerkingsfase blijven conform eerdere opgave staan op € 16,5 miljoen op basis van kentallen.

Het voorliggende bestuursvoorstel betreft het vaststellen van het voorkeursalternatief. Na vaststelling van het voorkeursalternatief worden in de planuitwerkingsfase het voorontwerp opgesteld en de kosten nader gedetailleerd. Hierdoor wordt de bandbreedte smaller en kan steeds nauwkeuriger worden bepaald wat de investeringskosten zijn. Op basis van deze nadere uitwerking zal bij de vaststelling van het projectplan een investeringsvoorstel aan het algemeen bestuur worden voorgelegd voor de realisatiefase, en een subsidieaanvraag bij het HWBP worden gedaan. Ook kosten die niet subsidiabel zijn bij het HWBP (denk hierbij aan mogelijke in- en externe koppelkansen waar het waterschap een bijdrage aan wil leveren) wordt een aanvullend kredietvoorstel aan het algemeen bestuur voorgelegd.

<i>Investeringskosten realisatiefase</i>	<i>Voorkeursalternatief (€ x 1000)</i>
Bouwkosten	€ 20.823
Vastgoedkosten (grondverwerving)	€ 4.527
Engineeringskosten	€ 2.716
Overige bijkomende kosten	€ 3.574
Object overstijgende risico's incl. scheefte	€ 1.625
BTW	€ 6.123
Totaal	€ 39.388

Financiën verkenningfase

De verkenningfase voor de dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen is binnen de beschikbare tijd en het beschikbaar gestelde budget uitgevoerd (zie onderstaand overzicht). Daarmee heeft HDSR als risicodragende partij met succes de verkenning afgerond.

<i>Wijk bij Duurstede - Amerongen</i>			
	<i>Krediet</i>	<i>Uitgegeven/verplichting aangegaan *</i>	<i>Prognose eindstand</i>
Verkenningfase	5.886	4.365	5.485

* peildatum 07 mei 2020

Risico's

Ten aanzien van de vaststelling van het voorkeursalternatief voorzien wij geen (bestuurlijke) risico's. De verkenningfase kende een risico gestuurde aanpak. Dit betekent dat er veel aandacht is besteed aan het overzicht houden en beheersen van alle denkbare risico's. Hiermee hebben wij de belangrijkste (bestuurlijke) risico's voldoende en tijdig beheerst. De belangrijkste (bestuurlijke) risico's die tijdens de verkenningfase beheerst zijn:

1. Het ontstaan van grote maatschappelijke weerstand tegen het voorkeursalternatief (VKA);
2. Het managen van verschil in verwachtingen tussen HDSR en HWBP over subsidiabiliteit van VKA;
3. Het voldoende stabiel krijgen van de veiligheidsopgave.

Wij gaan hier kort in op de beheersing van de drie belangrijkste risico's tijdens de totstandkoming van het voorkeursalternatief:

1. Grote maatschappelijke weerstand tegen het voorkeursalternatief (VKA).
Maatschappelijk proeven wij een groot draagvlak voor dit voorkeursalternatief. Het plan is in een vorm van co-creatie met de omgeving (ontwerpgroep) ontwikkeld. Ook is veel aandacht besteed aan de communicatie (zie kopje Communicatie aspecten). Het plan biedt ruimte voor meerwaarde dat deels verankerd is in het voorkeursalternatief, zoals natuur en verkeersveiligheid. Daarnaast biedt het voorkeursalternatief ruimte voor het toevoegen van meerwaarde in de planuitwerkingsfase, zoals bijvoorbeeld een fietspad aan de teen van de dijk of het zichtbaar maken van de geschiedenis bij de inlaat van de Kromme Rijn. Ten aanzien van het draagvlak voor het voorkeursalternatief zien wij dan ook geen risico's.
2. Het managen van verschil in verwachtingen tussen HDSR en HWBP over subsidiabiliteit van VKA.
Het Hoogwaterbeschermingsprogramma is nauw betrokken geweest door de reviews van alle tussentijdse mijlpalen, zoals de Nota van Uitgangspunten, de Nota Kansrijke Oplossingen en de Nota voorkeursalternatief. Speciaal op de onderdelen financiën en subsidiabiliteit hebben wij het Hoogwaterbeschermingsprogramma om reflectie gevraagd. Hiermee is dit risico goed beheerst.
3. Het voldoende stabiel krijgen van de veiligheidsopgave.
Na de vaststelling van de Nota Kansrijke Oplossingen is, in overleg met kennisinstituten Deltares, Kennisplatform Risicobenadering, de adviesbureaus Sweco-Arcadis en het Hoogwaterbeschermingsprogramma, besloten de veiligheidsopgave nauwkeuriger te berekenen met geavanceerde berekeningen. Het voorkeursalternatief kent daarmee een solide grondslag, onderschreven door genoemde instituten. In de planuitwerkingsfase verwachten we daarom geen significante wijzigingen rondom (kruin)hoogte, piping of macrostabiliteit. Dit risico achten we hiermee beheerst.

Communicatie aspecten

Het waterschap heeft gedurende de hele verkenningfase actief en reactief gecommuniceerd. In de verkenningfase is dat gebeurd door diverse kennismakingsgesprekken, zijn drie openbare bijeenkomsten en twee bijeenkomsten met grondeigenaren en agrarische bedrijven georganiseerd, is een ontwerpgroep in het leven geroepen, zijn diverse (nieuws)brieven verzonden en verschillende individuele (keukentafel)gesprekken met direct belanghebbenden gevoerd. De communicatie en de benadering van de omgeving is gezamenlijk met de samenwerkingspartners uitgevoerd, zodat belanghebbenden steeds via één kanaal werden benaderd.

Consultatieronde

Rond het voorkeursalternatief is aanvullend de mogelijkheid geboden voor belanghebbenden om een schriftelijke reactie in te dienen. Dit is gebeurd in de vorm van een consultatieronde (een informele mogelijkheid tot reactie voor belanghebbenden), conform het advies van de commissie m.e.r. rondom de vaststelling van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Deze consultatieronde liep van 21 februari tot en met 13 maart 2020. Alle vragen zijn geregistreerd in de "Nota van Antwoord" en opgenomen in

bijlage 4. Indieners zullen persoonlijk bericht hierover ontvangen. Voor dit besluit zijn alleen de reacties en de beantwoording voor het voorkeursalternatief dijkversterking van toepassing.

MVO aspecten

Onder het kopje *Projectdoelstellingen en ambities “- Duurzaamheid”* staat een korte uiteenzetting over de duurzaamheidsaspecten van het voorkeursalternatief. In het I-report van de Nota voorkeursalternatief dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen zijn de bestuurlijke ambities voor duurzaamheid uitgebreider uitgewerkt. In de Sterke Lekdijk-projecten wordt met de systematiek ‘Duurzaam GWW’ gewerkt.

Bijlagen

Hieronder treft u de bijlagen aan die bij dit besluit zijn toegevoegd. Dit bestuursvoorstel en bijlage 1- Nota voorkeursalternatief, hetgeen een pdf-versie is van het online [I-report](#), zijn de belangrijkste stukken voor de besluitvorming. De overige bijlagen zijn toegevoegd als achtergrond informatie en geven inzicht in het proces dat gevolgd is bij de totstandkoming van het voorkeursalternatief. Het betreffen hier voornamelijk adviezen die wij bij de belangrijkste tussenmijlpalen hebben gevraagd, zoals de nota van uitgangspunten, nota kansrijke oplossingen of nota voorkeursalternatief (bijlage 2, 3 & 5), of geven inzicht in de manier waarop de input van de omgeving is opgehaald en verwerkt (bijlage 4). De adviezen uit bijlagen 3 & 5 hebben voornamelijk betrekking op de planuitwerkingsfase.

1. Nota voorkeursalternatief, inclusief onderbouwende documenten, te weten:
  - a. Nota voorkeursalternatief incl. effectbeoordeling (MER deel 1) – pdf-versie
  - b. Bijlagen pdf-versie Concept nota voorkeursalternatief incl. effectbeoordeling (MER deel 1) – dijkversterking Wijk bij Duurstede-Amerongen - 14 mei 2020
  - c. Kostennota voorkeursalternatief Wijk bij Duurstede - Amerongen
2. Advies team omgevingskwaliteit Wijk bij Duurstede - Amerongen
  - a. Nota van Uitgangspunten
  - b. Reactie projectteam Nota van Uitgangspunten
  - c. Nota Kansrijke Oplossingen
  - d. Reactie projectteam Nota Kansrijke Oplossingen
3. Advies team omgevingskwaliteit Nota voorkeursalternatief
4. Nota van Antwoord voorkeursalternatief Wijk bij Duurstede - Amerongen.
5. Advies commissie m.e.r. “Versterking Lekdijk traject Wijk bij Duurstede-Amerongen” d.d. 14 mei 2020